

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-102/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 5 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łapy na lata 2024-2037

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk	- przewodnicząca
Beata Chmielewska	- członek
Marlena Stachurska-Janczyło	- członek

opiniuje pozytywnie

projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łapy na lata 2024-2037, przekazując uwagi zawarte w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łapy na lata 2024-2037, zawartym w zarządzeniu Nr 126/2023 Burmistrza Łap z dnia 15 listopada 2023 r., z uwzględnieniem projektu uchwały budżetowej Miasta i Gminy Łapy na 2024 rok, przyjętego zarządzeniem Nr 127/2023 z dnia 15 listopada 2023 r.

Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łapy na lata 2024-2037 generalnie spełnia wymagania formalne w zakresie kompletności przedmiotu regulacji określone w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83). Przyjęte dla roku 2024 ogólne wartości znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu na 2024 rok i są z nim zgodne.

Projekt budżetu na 2024 rok przewiduje dochody ogółem w wysokości 121.293.251 zł (w tym dochody bieżące: 94.434.239 zł; dochody majątkowe: 26.859.012 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 131.275.750 zł (w tym wydatki bieżące: 96.657.141 zł; wydatki majątkowe: 34.618.609 zł). Deficyt budżetu w wysokości 9.982.499 zł zostanie pokryty przychodami

pochodzącymi z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego w kwocie 6.251.523 zł oraz wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczeń wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 3.730.976 zł. Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.). Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2022 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2022 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2023 określonego w załączniku Nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2024. Dodatkowo Gmina zamierza zaciągnąć kredyt długoterminowy w kwocie 4.642.116 zł z przeznaczeniem na spłatę przypadających w tym roku rozchodów. Zwiększenie zadłużenia o 10.893.639 zł spowoduje, że poziom długu publicznego wyniesie 55.799.639 zł, co stanowi 46% planowanych dochodów. W kolejnych latach (2025-2026) gmina zamierza sięgać po zewnętrzne źródła finansowania (odpowiednio: 6.498.000 zł na deficyt i rozchody oraz 2.297.000 zł na rozchody). Natomiast w latach 2027-2037 projektuje się budżety nadwyżkowe, które w całości zabezpieczą spłaty rat kredytów przypadające w tym czasie.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, iż w 2024 roku, jak również w latach kolejnych objętych prognozą, zostaną zachowane relacje, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W roku 2024 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 9,60% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2023 r. stanowiącym 16,38% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 16,05%). Rezerwy limitowe pomiędzy wskaźnikami rocznymi, a maksymalnymi dopuszczalnymi wynoszą: 4,41% w 2025 r.; 1,08% w 2026 r.; **zaledwie 0,18% w 2027 r.; 0,35% w 2028 r.; 0,17 w 2029 r.; 0,14% w 2030 r.** i powyżej 1,5% do 5% w pozostałym okresie spłaty.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2024 zamyka się tzw. deficytem operacyjnym w kwocie 2.222.902 zł. Uwzględniając fakt, iż Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w postaci wolnych środków w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, został spełniony. Zgodnie z art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych WPF „powinna być realistyczna”, a zatem uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w perspektywie czasu wykraczającej poza rok budżetowy. Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający zwracając uwagę na realistyczność WPF w ujęciu formalnym (zgodność z prawem) oraz realistyczność źródeł finansowania (kryterium realności przyjętych wartości), wykazanych w WPF (ze szczególnym uwzględnieniem roku 2024) w kontekście przewidywanego wykonania lat poprzednich stwierdza, co następuje.

Prognozowane nadwyżki operacyjne w latach następnych zaprojektowano w przedziale pomiędzy 546.000 zł (2025) a 9.907.000 zł (w 2036).

Nadwyżka operacyjna w latach 2017 – 2023 wynosiła:

—	wykonanie 2017	8.537.618,79 zł;
—	wykonanie 2018	9.070.664,39 zł;
—	wykonanie 2019	8.581.204,83 zł;

—	wykonanie 2020	7.235.571,41 zł;
—	wykonanie 2021	9.751.882,04 zł;
—	wykonanie 2022	8.833.006,31 zł;
—	przewidywane wykonanie 2023	-4.317.262 zł.

Gmina w okresie objętym WPF prognozuje wpływ ze sprzedaży majątku w latach 2024-2026, na poziomie obniżonym w stosunku do danych historycznych. W nadchodzącym roku planuje się dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 1.746.050 zł, zaś w dwóch kolejnych latach po 500.000 zł. Projektowane dodatnie salda operacyjne w latach 2025-2026 znajdują uzasadnienie w wartościach historycznych (średnia nadwyżka operacyjna 6.813.240,82 zł). Natomiast projekcja nadwyżek operacyjnych w okresie 2027-2037 opiera się na bardzo optymistycznych założeniach. Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający wziął pod uwagę długi okres prognozowania, na jaki przygotowano projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej, tj. do 2037 r., wysoki prognozowany stan zobowiązań dłużnych (na koniec 2024 roku sięgający 46 % planowanych dochodów), a także identyfikowane ryzyko niestłości wartości zaprezentowanych w WPF gminy Łapy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym. Powyższe wskazuje na konieczność wnikliwego i stałego monitorowania sytuacji finansowej gminy w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach. Podkreślenia wymaga fakt, iż niezrealizowanie istotnych czynników tzn. nadwyżek operacyjnych w wysokościach ujętych w prognozie może wpłynąć niekorzystnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych.

Odnosząc się do merytorycznej treści uchwały Skład Orzekający zwraca uwagę, na następujące uchybienia:

- w załączniku nr 1 błędnie wypełniono następujące kolumny: w wierszu „2024” w kol. 1.1.2 wykazano 603.959 zł winno być 603.956 zł; w kol. 1.1.5 wykazano 20.526.455 zł winno być 20.526.458 zł; w kol. 2.2.1.1 wykazano kwotę 0 zł winno być 1.778.186 zł; natomiast w wierszu 2037 w kol. 3.1 należało powtórzyć kwotę z kol. 3: 4.590.639 zł.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk